İddia mı, Kanıt mı?

Beceri: Eleştirel Değerlendirme

Ad Soyad: Sınıf / No: Tarih:

Beceri kutusu

Eleştirel değerlendirme; bir metindeki **iddiaları ve kanıtları ayırmak**, kanıtın yeterli olup olmadığını sorgulamak ve **dengeli, gerekçeli** bir sonuca varmaktır.

1 Metindeki iddiaları bul.	2 Her iddianın kanıtı var mı, kontrol et.	3 Kaynağın kim olduğunu ve amacını sorgula.	4 Güçlü ve zayıf yönleri içeren dengeli bir yorum yaz.

Süper Odak Bileklik

"Yeni **Süper Odak** bileklik ile ders çalışırken dikkatiniz iki kat artacak! Bilekliği takan öğrenciler sınavlarda çok daha başarılı oluyor. Ünlü bir sporcu da bilekliği kullandığını ve rekorunu bu sayede kırdığını söylüyor.

Bileklik, özel bir titreşimle beyin dalgalarınızı düzenliyor. Binlerce mutlu kullanıcımız var! Stoklar sınırlı, bu fırsatı kaçırmayın; bugün sipariş verenlere yüzde 30 indirim!"

(Reklam metni kurgusaldır; marka ve ürün gerçek değildir.)

1 Reklamdaki iddiaları ve sunulan kanıtları yaz; kanıt yeterli mi değerlendir.

İddia	Sunulan kanıt	Yeterli mi? Neden?
Dikkat iki kat artar.		
Sınavlarda daha başarılı olunur.		
Beyin dalgalarını düzenler.		

2 Bu reklamı okuyan eleştirel bir okurun soracağı üç soruyu yaz.

3 **“Stoklar sınırlı, bu fırsatı kaçırmayın” ifadesinin okur üzerindeki amacı nedir?**

4 **Reklamdaki “ünlü sporcu” örneğiyle ilgili en uygun değerlendirme hangisidir?**

A) Tek bir ünlü kişinin sözü, ürünün etkisini kanıtlamaya yetmez.

B) Ünlü biri söylediği için iddia kesinlikle doğrudur.

C) Sporcular ders çalışmadığı için örnek önemsizdir.

D) Rekor kırılması bilekliğin işe yaradığını kanıtlar.

5 **Bu reklama yönelik en dengeli yorum hangisidir?**

A) Reklamdaki her bilgi doğrudur.

B) Bütün reklamlar yalan söyler.

C) Reklam dikkat çekici bir dil kullanıyor; ancak iddialarını bilimsel kanıtla desteklemediği için satın almadan önce bağımsız kaynaklar araştırılmalıdır.

D) Bileklik ucuz olduğu için hemen alınmalıdır.

Kendini değerlendir

☐ Eleştirel Değerlendirme becerisinin adımlarını uygulayabildim.

☐ Cevaplarımı metinden bir kanıtla destekledim.

☐ Zorlandığım bir yer oldu: .....

İddia mı, Kanıt mı? — Cevap Anahtarı

1. Dikkat iki kat: kanıt yok • Sınav başarısı: kanıt yok, ölçüm yok • Beyin dalgası: bilimsel kaynak yok → Hiçbiri yeterli değil.
2. Örnek: Bu iddia hangi araştırmaya dayanıyor? “İki kat” nasıl ölçüldü? Bilgiyi satıcı dışında kim doğruluyor?
3. Okuru düşünmeden, aceleyle satın almaya yöneltmek.
4. A
5. C

Açık uçlu sorulardaki cevaplar örnektir; öğrencinin metne dayalı ve gerekçeli yanıtları kabul edilmelidir. Bu çalışma kâğıdındaki beceri, dahicocuk.tr Beceri Atölyesi’nde sade anlatım, çözümlü örnek ve kısa testlerle ayrıca çalışılabilir.